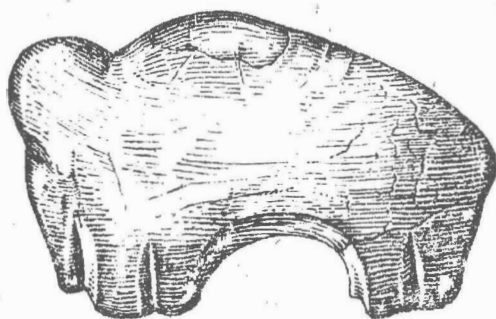

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1956

Brno 1959

P ř e h l e d   v ý z k u m ů   1956

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor: dr Bohuslav Klíma.

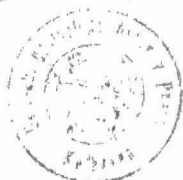
Redaktoři:

Překlady: prom.hist.R.Tichý a E.Tichá.

Kresby: Běla Ludikovská.

Na titulní stránce: Reliefní plastika mamuta z paleolitické
stanice v Pavlově, mamutovina.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

č. kv. 1985/62

Sídliště lidu s volutovou keramikou v Mouchnicích

Anna Medunová

V listopadu 1955 byly v Mouchnicích/okr. Bučovice/ při hloubení sondy pro vodovodní potrubí narušeny pravěké objekty K. Ludíkovský AU ČSAV č. j. 2426/55/. V srpnu 1956 jsme provedli na tomto místě zjišťovací výzkum, který poskytl bohatý sídlištní materiál volutový a jeden šňůrový hrob.

Sídliště leží jižně od obce Mouchnice, na svahu obráceném k severu a severovýchodu, sahá patrně až k dnešní silnici z Mouchnic do Koryčan a na východě je ohraničeno potůčkem, který se vlévá severovýchodně obce do říčky Stupavy. Západní hranici nelze zatím stanovit, směrem k jihu, tedy proti svahu, nejdou sídelní objekty příliš vysoko a nedosahují nejvyššího bodu návrší.

Sídliště bylo známo již dříve. V archivu Archeologického ústavu /odb. Brno/ je zaznamenána zpráva I. L. Červinky o nálezů jámy s volutovou keramikou na dvoře domu č. p. 145. V Moravském museu v Brně je z této jámy kromě jiného materiálu uložena i nádobka s lidskýma ručkama na výduti /inv. č. 13367/.

Těsně před zahájením výzkumu byla při hloubení hospodářských zařízení družstevního kravína narušena jáma, kterou bylo nutno urychleně prozkoumat. Celý obrys nebylo možno zachytit pro těsnou blízkost odtokového kanálu, šlo však patrně o rozsáhlou osmičkovitou dvojjámu, jejíž dno bylo značně členěno menšími prohlubněmi a jamkami. Ohniště tvořila okrouhlá plocha o průměru asi 60 cm, pro pálená do oranžova a červena do hloubky 2 - 3 cm. Jeho umístění v prostoru jámy nelze stanovit pro neúplnost jejího obrysu.

Při sondování východně od družstevního kravína jsme zachytili osmičkovitou dvojjámu a šňůrový hrob /viz následující zprávu/. Jáma se vyrýsovala v hloubce asi 45 cm pod povrchem. Její východní část byla menší a dno v této části jen velmi málo členěné. Větší západní část měla dno rozčleněno třemi značně hlubokými prohlubněmi. Ohniště v jámě chybělo, pouze ve středu západní části byl v zásypu zjištěn shluk mazaninových úlomků. Sondou jsme zachytili ještě část kulového objektu bez datujícího materiálu, který však zůstal zatím neodkryt, a další menší jámu s volutovým materiálem.

Zjišťovací výzkum ukázal, že na sídlišti je nutno počítati jednak s většími osmičkovitými objekty, jednak s menšími jámami jednodušších půdorysů. Uvážíme-li situaci na jiných systematicky prokopaných současných sídlištních je třeba i na mouchnickém nalezišti počítati s obytnými chatami s pravouhloú kulovou konstrukcí. Proto zjištění části kulové stavby není zajisté bez významu.

Převážnou většinu nálezového materiálu tvoří zlomky keramiky. Jsou to hrubé střepy zdobené prstovými vrypy, čárkovitými, nebo nehtovými obloučkovými vrypy a nepravidelnými, hrubě provedenými vpichy. Časté jsou masivní okrouhlé pupky s vrcholkem dovnitř vtlačným. Hojně jsou zastoupeny střepy z jemně plaveného šedého materiálu, zdobené rytými liniemi, přerušovanými okrouhlými důlky. Tvarově lze rozpoznat převážně kulovité tvary. Několik střepů pochází však také z nádob s hrdlem. Zajímavostí je střep zdobený rytými liniemi a okrouhlými důlky s vertikálním ouškem, vybíhajícím vzhůru do tupého hrotu, na němž je čtyřmi svislými rýhami naznačena stylisovaná ručka. Z ostatního nálezového materiálu je možno jmenovat poškozený kopytnatý klínek, rohovecové nástroje, zlomek nepravidelného dvojkonického přeslenu a kolečka ze střepu, kamenný drtič, zlomky pískovcových podložek a přerážený břidlicový brousek. Uhlíky z jámy určil F. Kühn jako dub a javor. Podle nejnovějšího třídění B. Soudského lze mouchnické sídliště zařadit do střední fáze volutové keramiky,

Siedlung mit Volutkeramik in Mouchnice /Bez. Bučovice/.

Im Jahre 1956 wurde südlich von Mouchnice eine Siedlung mit der Volutkeramik erforscht. Bei der Grabung wurden 2 Gruben mit dem typischen Material entdeckt. Die Siedlung kann man in die mittlere Phase der Volutkeramik datieren.

Hrob lidu s keramikou šňůrovou z Mouchnic.

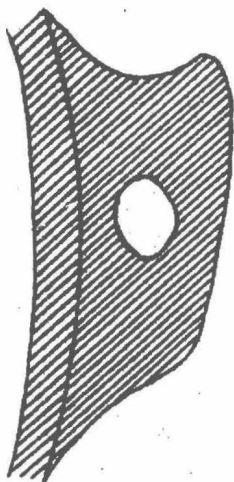
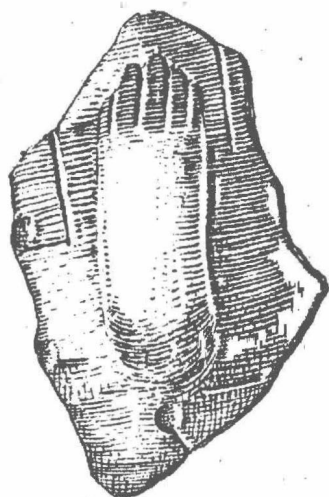
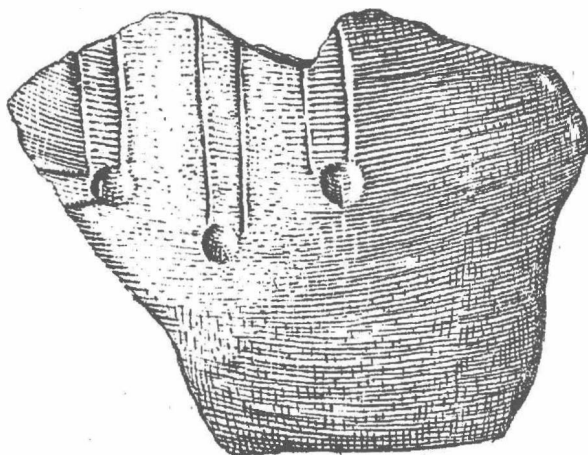
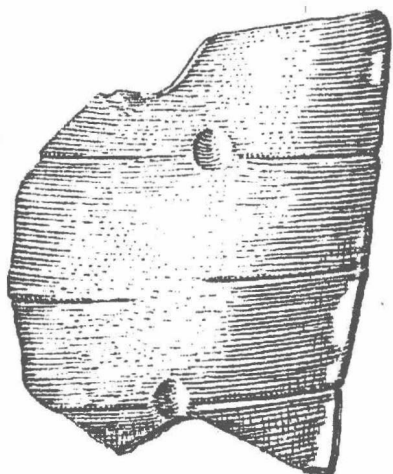
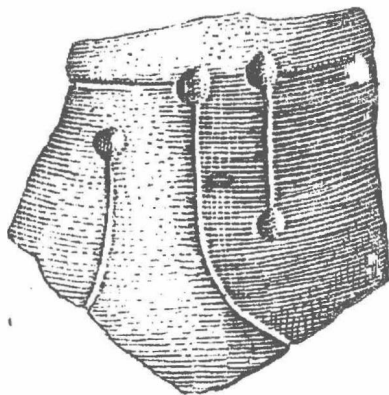
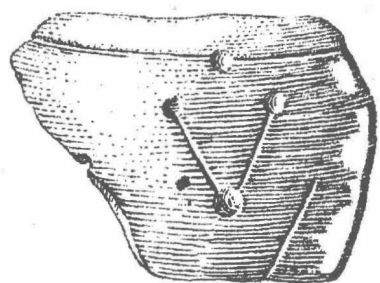
Anna Medunová

Při zjišťovacím výzkumu volutového sídliště v Mouchnicích /viz předchozí zpráva/ byla zachycena v hloubce 45 cm pod povrchem se rýsující hrobová jáma obdélného půdorysu se zaoblenými rohy. Při okraji měla rozměry 220 x 205 cm. Zásyp tvořila černá hlína, promísená útržky spraše. Jáma byla do sterilního podloží zahloubena 45 cm, to zn., že její dno leželo v hloubce 90 cm pod povrchem. Stěny jámy byly téměř svislé, dno rovné. V jihovýchodním rohu hrobu stála velká amfora, zdobená plastickými žebry, vedle ní vyšší hrncovitá nádoba vejčitého těla, obrácená dnem vzhůru. Při jižní stěně hrobu ležel šikmo dnem vzhůru konický hmoždířovitý pohárek s rozšířeným okrajem. Při západní stěně byly těsně vedle sebe tři nádoby: banatý hrnek s měkkým lomen na bříše, džbánek s lomeným břichem a miska s rozšířeným okrajem. Na misce a pod ní jsme zjistili zbytky bližší neurčitelných zvířecích kostí. Od těchto nádob směrem ke středu hrobu ležel široký džbán s lomen na bříše. Jako jediný zbytek po kostře se zachovalo několik mléčných zubů, přibližně uprostřed hrobové jámy.

Keramika i úprava hrobové jámy svědčí pro příslušnost tohoto hrobu k středomoravské skupině šňůrové kultury. Jednotlivé typy i profilace nádob ukazují jednoznačně, že uvedený nálezový celek z Mouchnic patří mladé fázi šňůrové kultury na Moravě.

Ein Schurkeramisches Grab aus Mouchnice /bez. Bučovice/.

Bei der Grabung der Siedlung mit der Volutkeramik in Mouchnice /siehe S. 15.../ wurde ein schnurkeramisches Skelettgrab mit 7 Gefäßen festgestellt. Das Material gehört der jüngeren Phase der mittelmährischen Schnurkeramik.

1:1

Mouchnice, okr. Bučovice

Volutové sídliště

